

Aksel V. Johannesen
Ingilín D. Strøm
Henrik Old
Heðin Mortensen
Djóni N. Joensen
Jóhannis Joensen
Bjarni Hammer
løgtingsmenn

Løgtingið

Løgtingsmál nr. 36/2019: Uppskot til løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um dagstovnar og dagrøkt (Minstamark av starvsfólkatímum á dagstovnum)

Uppskot til

Løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um dagstovnar og dagrøkt (Minstamark av starvsfólkatímum á dagstovnum)

§ 1

Í løgtingslóg nr. 67 frá 10. mai 2000 um dagstovnar og dagrøkt, sum seinast broytt við løgtingslóg nr. 45 frá 30. apríl 2018, verður í § 8 sum stk. 5 sett:

“*Stk. 5.* Fyri hvørji trý børn undir trý ár skulu í minsta lagi 40 starvsfólkatímar setast av um vikuna. Fyri hvørji seks børn eldri enn trý ár skulu í minsta lagi 40 starvsfólkatímar setast av um vikuna. Hevur dagstovnur, sbrt. § 3, stk. 1, 2. pkt.,

opið meira enn 40 tímar um vikuna, verður tímatalið at hækka samsvarandi. Hevur dagstovnur opið færri enn 40 tímar, kann brøkurin lagast eftir tí. Tímar til leiðslu, avloysarar, viðlíkahald, matgerð og reingerð verða lagdir aftrat starvsfólkatímum.”

§ 2

Henda løgtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

Almennar viðmerkingar

Dagstovnaøkið varð í 2001 lagt út til kommunurnar at umsita uttan nakrar ásetingar um minstamark av starvsfólkum um børnini. Soleiðis er framvegis í dag. Føroya Pedagogfelag hevur síðan í fleiri umførum víst á tørvin á einum minstamarki til tess at tryggja sama grundleggjandi støði á øllum dagstovnum kring landið.

Í dag er trupult at gjøgnumskoða, hvussu nógvir tímar verða settir av til starvsfólk, sum eru um børnini, tí ongi neyv tøl eru til taks, og ongar greiðar reglur eru fyri, hvussu tímarnir á dagstovnunum skulu brúkast. Føroya Pedagogfelag lýsir tað kortini sum eina sannroynd, at tað er sera ymiskt, hvussu høgt økið verður raðfest í teimum ymisku kommununum.

Í einum álitum um normeringar, sum ein arbeiðsbólkur undir Føroya Pedagogfelag gjørdi í november 2014, og sum er viðlagt hesum lógaruppskoti, verður skrivað, at torført er hjá leikfólki at skilja, hvønn tørv stovnar hava, og hvat er neyðugt, og tískil er ikki altíð so lætt at tryggja, at stovnar fáa neyðugu tímarnar. Víst verður á, at hetta í sær sjálvum reisir iva um, hvørt tillutingin av tímum er til barnsins besta, men at flestu kommunur brúka normeringslykilin hjá Almannastovuni frá 1993 sum minstamark.

Áðurnevnda álit byggir á eina kanning hjá Føroya Pedagogfelag frá 2013. Við støði í kanningini vísir arbeiðsbólkurin á, at fleiri limir seta spurnartekn við normeringslykilin í teimum ymisku kommununum, tí tillagingar verða gjørdar, uttan at tað er gjøgnumskygt, hvussu tað er gjørt, ella hvørjar ætlanir liggja til grund fyri broytingunum. Eingin nýggjari kanning er gjørd á økinum. Tí er aktuella støðan við normering á dagstovnaøkinum ógreið.

Uttan mun til støðuna í dag, vilja uppskotssetararnir við hesum uppskoti tryggja eitt ávíst botnstøði á øllum dagstovnum. Eitt minstamark hevur við sær, at fleiri starvsfólk skulu setast í starv í summum kommunum, meðan tað í øðrum kommunum, har normeringin frammanundan er høg, onga ávirkan hevur á starvsfólkatalið. Eisini tryggjar uppskotið, at skerjingar ikki fara fram á barnaøkinum, um barnatalið veksur.

Uppskotið skal síggjast sum ein partur av eini langskygdari ætlan um at styrkja góðskuna á dagstovnaøkinum. Við at lyfta normeringarnar ber til at liva upp til tað, sum gransking viðmælir um fleiri útbúna námsfrøðingar, minni barnabólkar við tíð til nærveru, umsorgan og spæl, sum stuðlar undir trivnaðin og menningina hjá børnunum.

Uppskotið skal somuleiðis síggjast sum liður í at tryggja eitt ávíst støði á teimum vælferðartænastum, sum verða veittar í Føroyum. Umframt eitt minstamark á dagstovnaøkinum halda uppskotssetararnir, at tað eisini eigur at farast undir at fyrireika eitt minstamark fyri starvsfólk á eitt nú skúla- og eldraøkinum.

Uppskotið hevur ikki verið til hoyringar, men uppskotssetararnir hava samskipt við Føroya Pedagogfelag um málið. Føroya Pedagogfelag tekur undir við uppskotinum við tí grundgeving, at eitt minstamark av starvsfólkátimum til barnið er ein trygd hjá børnunum fyri at fáa sínar grundleggjandi tørvir tryggjaðar. Hetta er galdandi fyri alt dagstovnaøkið, vøggustovur, barnagarðar og frítíðarskúlar.

Fíggarligar avleiðingar

Ikki ber til at áseta neyv, hvør kostnaðurin av uppskotinum verður fyri einstøku kommunurnar. Sannlíkt hevur uppskotið fíggarligar avleiðingar fyri allar kommunur og ikki fyri aðrar. Leysliga mettt hevur uppskotið útreiðslur við sær uppá ímillum 5 – 10 mió. kr. íalt.

Uppskotssetararnir mæla til, at landsstýrið ger eina skipan, har fígghjaliga veikastu kommurnar kunnu fáa fígghjarligt ískoyti til at lúka ásetingarnar um minstamark av starvsfólkatímum á dagstovnum.

Serligar viðmerkingar

Til § 1

Ásett verður, at á hvørjum dagstovni skulu fyri hvørji trý børn undir trý ár í minsta lagi 40 starvsfólkatímar setast av um vikuna. Fyri hvørji seks børn eldri enn trý ár skulu í minsta lagi 40 starvsfólkatímar setast av um vikuna. Við hugtakið stovnar í ásetingini skilst dagstovnur, sum allýst í § 3, stk. 1, 2. pkt. í lógini. Tað vil siga vøggustovur, barnagarðar, frítíðarheim o.a.

Ásetingin hevur við sær, at ein barnagarðstova við til dømis 18 børnum skal hava 120 starvsfólkatímar, ið svarar til 3 fulltíðar størv. Ein vøggustova við 18 børnum skal hava 240 starvsfólkatímar, ið svarar til 6 fulltíðar størv.

Tá tímar verða tillutaðar einum stovni, má hædd takast fyri sveiggjum í talinum av børnum á stovninum á ein slíkan hátt, at tímarnir bert verða gjørdir upp eina ferð um árið. Hetta fyri at sleppa undan at skula siga fólk úr starvi fyri stutt eftir aftur at skula lýsa eftir fólk. Óvæntaðar broytingar, so sum at børn gevast á stovninum í úrtíð, eigur ikki at fáa avleiðingar fyri stovnin beinavegin, men hyggjast skal eftir, um hetta er ein varandi broyting í barnatalinum.

Tímarnir mugu somuleiðis játtast soleiðis, at hædd verður tikin fyri veruligu lønarútreiðslunum og ikki í einum miðaltali, tí við einum miðaltali verða stovnar við starvsfólkum við høgum starvsaldri revsaðir.

Sambært § 8, stk. 4 í dagstovnalógini skal starvsfólkabýtið í minsta lagi vera 2/3 til námsfrøðingatímar og í mesta lagi 1/3 til hjálparfólkatímar.

Hevur dagstovnurin opið fleiri enn 40 tímar um vikuna, verður tímatalið hækkað samsvarandi. Á dagstovnum, sum hava opið færri enn 40 tímar, kann brøkurin lagast eftir tí.

Tímar til leiðslu, avloysarar, viðlíkahald, matgerð og reingerð verða ikki roknaðir við í talið av tímum fyri hvørt barnið. Tímar til hetta virkseimið verða lagdir aftrat starvsfólkatímunum.

Til § 2

Áseting um gildiskomu.

Á Løgtingi, 4. november 2019

Aksel V. Johannesen

Ingilín D. Strøm

Henrik Old

Heðin Mortensen

Djóni N. Joensen

Jóhannis Joensen

Bjarni Hammer

Yvirlit yvir fylgskjøl:

Fylgiskjal 1: Álit um normeringar, Normeringslykilin, november 2014